

Mededelingenblad van de afdeling
Rijnland
van de Nederlandse Genealogische Vereniging

ngv

Nederlandse
Genealogische
Vereniging

Ontdek jouw verhaal

De landelijke Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) kent verschillende regionale afdelingen. Voor onze **afdeling RIJNLAND** gelden de postcodes: 2170-2179 (Sassenheim, Lisse), 2200-2259 (Katwijk, Noordwijk, Rijnsburg, Valkenburg, Voorhout, Voorschoten, Wassenaar), 2300-2399 (Leiden, Oegstgeest, Leiderdorp, Warmond, Roelofarendsveen, Zoeterwoude, Hazerswoude), 2400-2439 (Alphen a/d Rijn, Bodegraven, Nieuwkoop), 2442-2489 (Ter Aar, Aarlanderveen, Zwammerdam), 2500-2529 ('s Gravenhage Centrum, Laakkwartier), 2560-2599 ('s Gravenhage Segbroek, Zuiderpark, Scheveningen, Haagse Hout annex Mariahoeve), 2730-2739 (Benthuizen). Het lidmaatschap van de NGV, waarbij u de gedrukte versie van het blad Gens Nostra ontvangt, is € 45,- per jaar. Het digitale lidmaatschap kent een lagere contributie van € 36,-.

Voor meer informatie, aanmelden en wijzigingen doorgeven kunt u uitsluitend terecht bij de landelijke centrale ledenadministratie: Ledenadministratie NGV, Postbus 50, 3980 CB, Bunnik of op de website: <https://ontdekjouwverhaal.nl/lid-worden>.

Naast het lidmaatschap van onze afdeling kan men zich aanmelden voor een lidmaatschap van andere regionale afdeling. Dit kost € 11,- per jaar per afdeling. Zie voor aanvullende informatie op de website van de NGV: <https://ontdekjouwverhaal.nl/>

Voor meer informatie over de afdeling Rijnland zie op de website: <https://ontdekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/rijnland/>

Afdeling Rijnland. Jaargang 23, nr. 66, januari 2018.

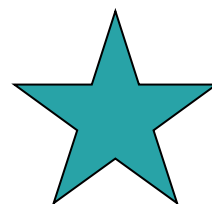
Inhoudsopgave

	Pag.
Van het bestuur	3
Activiteiten afdeling Rijnland	5
Afdelingsavonden	5
Voorouderspreekuur	8
Verslag van de lezing 'De Zouaven, een vreemde strijd'	8
Verslag van de lezing 'Kijkje achter de schermen van 'Verborgten verleden'	11
Verslag van de lezing 'Leidse fotografen en fotografie van Leiden in de 19 ^e eeuw'	14
Oud schrift	17
Afspraken betreffende samenwerking met de HVOL	17
Veel 80-en 90-plussers bij de familie De Bolster	18
Vraag over Jan Danielsz. van Rijn	20
Twee moorden binnen één gezin	21
Conceptverslag afdelingsvergadering 21 november 2017	25
Agenda 10 april 2018	27
Concept jaarverslag 2017 NGV afdeling Rijnland	28
Transcriptie oud schrift	32
Voorouders in beeld	32
Activiteiten afdeling Delfland	33
Afdelings- en bestuursinformatie	34

Wij wensen u een gezond 2018

*waarin u regelmatig met veel
plezier werken. aan uw hobby mag*

Van het bestuur

Door te delen als genealoog ontvang je meestal.

Dit keer kan ik de leden een persoonlijke ervaring niet onthouden. Twee begrippen spelen bij deze ervaringen een hoofdrol, n.l. delen en toeval.

Al vijfendertig jaar ben ik op zoek naar een foto van mijn betovergrootvader, **Johannes Malipaard**. Hij is in 1819 geboren en overleed in 1916. Mijn tante wist van het bestaan van deze foto en wist die ook goed te beschrijven. Maar helaas de foto is in de loop van de jaren bij allerlei familieleden nooit tevoorschijn gekomen. Voor haar overlijden had mijn tante zelfs in het bejaardencentrum uitgebreid geïnformeerd naar de verblijfplaats van deze foto. Helaas bleef dat zonder

Johannes Malipaard

resultaat.

Twee maanden geleden, tijdens het inloopuur voor onze NGV-lezing, zag ik dat een lid uit Oegstgeest een boek inkeek over Zeeland. Op mijn vraag of hij ook Zeeuwse voorouders had bleek dat zijn voorouders ook van Schouwen kwamen. Zoals toen te verwachten was bleken we verschillende gemeenschappelijke voorouders te hebben. Ik gaf hem later mijn kwartierstaat, waarin ik een opmerking had opgenomen over de 'helaas' ontbrekende foto over mijn betovergrootvader. Degene aan wie ik mijn kwartierstaat had gegeven, bleek deze opgestuurd te hebben aan een 93-jarige achterneef in Aalten.

Wat schetste mijn verbazing toen ik te horen kreeg dat deze achterneef de originele foto in bezit had. Aangezien de achterneef in kwestie niet meer

een van de jongsten was, heb ik onmiddellijk gebeld en ben twee dagen later naar Aalten afgereisd om de foto op te halen. Je vraagt je af of dit toeval is of niet. In ieder geval ben ik nu een prachtige oude foto rijker en kan ik daar een toekomstige publicatie mee opsieren.

Het bestuur is altijd enthousiast als leden een bijdrage leveren aan dit mededelingenblad. In dit blad treft u drie artikelen aan van leden.

Allereerst betreft het een vraag over Jan Daniëls van Rijn. Ook is er een artikel over 'Veel 80- en 90-plussers bij de familie De Bolster' en tot slot een artikel met de illustere kop 'Twee moorden binnen één gezin'.

Mocht u in de toekomst een genealogische vraag hebben of een ontdekking bij uw onderzoek dat de moeite van het vermelden waard is, laat dit aan de redactie weten. Regelmatig levert het weer reacties op van leden die u mogelijk kunt gebruiken bij verder onderzoek.

Het informatiecentrum in Bunnik bleek de moeite waard.

Drieëntwintig leden van onze afdeling zijn op zaterdag 9 december jl. op excursie geweest naar het nieuwe informatiecentrum van de NGV in Bunnik. Het informatiecentrum is gehuisvest in een modern en licht gebouw met voldoende archiefruimte en prima parkeergelegenheid naast het gebouw. Bijzonder was dat ook leden van onze afdeling, die in Groningen en Emmen woonden, nieuwsgiering waren en de moeite hadden genomen om af te reizen naar Bunnik.

We werden op een prettige wijze ontvangen door Wil van der Horst en Jos Kaldenbach. Na de introductie tijdens de koffie nam Jos de groep mee voor een excursie door het gebouw. Alle afdelingen werden bekeken en vragen gesteld. De lunch werd niet alleen gebruikt om de inwendige mens te voeden, maar ook om uitgebreid allerlei zaken uit te wisselen.

Na de lunch konden de leden uitgebreid onderzoek doen. Naast het opvragen van bidprentjes en knipsels kon eenieder vrijelijk zoeken in de uitgebreide bibliotheek. De reacties van ieder waren zeer positief op deze (her)nieuwde kennismaking met het informatiecentrum.

Jan Tolboom, voorzitter

Activiteiten afdeling Rijnland

Het bestuur van de afdeling Rijnland organiseert verschillende activiteiten. Daarbij bent u van harte welkom. Dit geldt ook voor uw burens, vrienden en kennissen die geen lid zijn van de vereniging. De toegang is gratis.

Afdelingsavonden

De zaal is open vanaf 19.00 uur.

Voorafgaand aan elke lezing is er een inloopuur. Het inloopuur kan worden gebruikt om:

- Nader in te gaan op vragen of wensen die u heeft ten aanzien van het opzoeken van gegevens;
- Het gebruik van genealogische computerprogramma's;
- Oud schrift;
- Foto-datering;
- Ook kunnen wij u informeren over verschillende manieren van publiceren van uw gegevens.

Heeft u specifieke of bijzondere vragen? U kunt deze ook vooraf per e-mail melden bij de secretaris van de afdeling (roberthulst@casema.nl). Er wordt dan geprobeerd tijdens het inloopuur eventuele informatie van externe deskundigen beschikbaar te hebben.

De bijeenkomsten worden gehouden in de kapelzaal van de **Scheppingskerk, Van Poelgestlaan 2, 2352 TD Leiderdorp**

Er is ruime parkeergelegenheid en er zijn goede busverbindingen.

Vanaf station Leiden Centraal én van station Lammenschans gaan er bussen naar de Van Poelgeestlaan. Zie voor tijden: www.9292.nl.

Dinsdag 20 februari 2018

Inloopuur: 19.00 – 20.00 uur

Lezing: 20.00 uur

Onderwerp: **Ziekten, zorg en zoektochten.**

Invloeden en betekenissen van ziekten in omgeving
Rijnland 1700-1900.

Spreker: Dr. Mieneke te Hennepe (Rijksmuseum Boerhaave)

Wat is de invloed van ziekten op de stamboom? Wat betekende het om twee eeuwen geleden ziek te zijn? In mijn lezing zal ik ingaan op de verschillende manieren waarop medische geschiedenis van invloed is bij zoektochten in de archieven voor de periode 1700-1900.

Eerst schets ik de ontwikkelingen van epidemieën in deze periode. Vervolgens ga ik in op de definities en veranderende betekenissen van deze en andere veel voorkomende ziekten.

Aan de hand van een aantal sprekende voorbeelden uit de omgeving Rijnland toon ik hoezeer de medische geschiedenis van zorg en ziekten samenhangt met de opvattingen in die periode. Zo hanteerden artsen in de achttiende eeuw bijvoorbeeld heel andere ziekte-definities dan een eeuw later. En tot slot laat ik zien welke hulpmiddelen en literatuur er beschikbaar zijn om ziekten bij voorvaders te duiden.

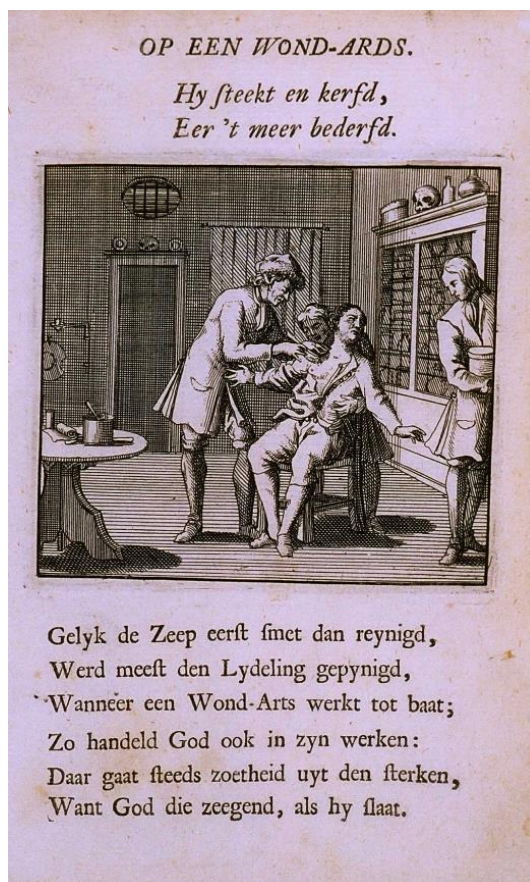
Dinsdag 20 maart 2018

Inloopuur: 19.00 – 20.00 uur

Lezing: 20.00 uur

Onderwerp: **Jantjes van Leiden**

Spreker: Dhr. Rudie Kagie

In 1986 publiceerde de heer Kagie al over de Kweekschool voor Zeevaart in Leiden. Toen hem dertig jaar later door het Leids zeemanskoor Rumor di Mare werd gevraagd om in het kader van hun festival een praatje te houden over de historie van de school, ontstond het idee om het boek van

Afbeelding van Wikipedia

destijds opnieuw uit te geven. Hij kreeg daarvoor inzage in de dagboeken van de belangrijkste stichter: dominee Abraham Rutgers van der Loeff. Deze dominee was zijn tijd ver vooruit toen hij in 1855 het plan voor een Kweekschool voor Zeevaart in Leiden lanceerde, bedoeld om 'vagebonderende straatjongens' in Leiden zicht op een betere toekomst te bieden.

Deze avond laat hij ons meekijken naar deze periode in de geschiedenis van Leiden, naar de dominee en zijn motieven en schetst een beeld van de tijd waarin de oprichting van de Zeevaartschool plaatsvindt. Want de geschiedenis van de Kweekschool voor Zeevaart bleek veel boeiender dan hij zich dertig jaar eerder had gerealiseerd. Anno 2017 wordt de zee nog steeds aangeprezen als opvoedingsinstituut bij uitstek, tegenwoordig voor 'randgroepjongeren' die dreigen te ontsporen. De zeevaartschool werd een succes, maar veranderde voortdurend van karakter. Toen de overheid er in 1914 een kaderopleiding voor hoger marinepersoneel van maakte, was het idee om kansarme jongeren te helpen volkomen verwaterd.

Dinsdag 10 april 2018

Inloopuur: 19.00 – 19.30 uur

Vergadering: 19.30 uur Algemene ledenvergadering.
Voor notulen en agenda zie pag. 25 en 27

Lezing: ± 20.15 uur

Onderwerp **Joodse genealogie in Rijnland voor de burgerlijke stand**

Spreker Dhr. A. Bremer

De heer Bremer uit Alphen a/d Rijn zal tijdens deze lezing over Joodse genealogie vooral de periode belichten van voor de invoering van de burgerlijke stand (voor 1811).

Voorouderspreekuur

Op onze voorouderspreekuren is iedereen van harte welkom, zowel leden als niet-leden.

Deze spreekuren vinden plaats in de openbare bibliotheek te Leiden. Wilt u beginnen met onderzoek naar uw voorouders en weet u niet hoe dat moet? Bent u vastgelopen met uw onderzoek of tijdens het onderzoek zijn verschillende vragen ontstaan? U bent van harte welkom op het voorouderspreekuur.

Op dit spreekuur treft u enkele bestuursleden, die met u zullen meedenken en zoeken naar mogelijkheden en oplossingen. Wij helpen u graag met uw vragen over stamboomonderzoek en familiegeschiedenis. Het voorouderspreekuur wordt gehouden op:

Data: **zaterdagen 17 februari, 17 maart, 7 april en 26 mei 2018**

Tijd: 10.30 uur tot 12.30 uur

Waar: Het Historisch Informatie Punt (HIP)

Locatie: Openbare bibliotheek; BplusC genoemd

Adres: Nieuwstraat 4, 2312 KB te Leiden, nabij de Hooglandse kerk.

Verslag van de lezing 'De Zouaven, een vreemde strijd'

Door: Jan Leeuwenhoek

19 september 2017

Jan Tolboom introduceert de heer Schapendonk.

Eerder had een bestuurslid de lezing gehoord en was er enthousiast over. Fijn dat de heer Schapendonk ook hier bereid is deze lezing te houden.

De heer Schapendonk geeft aan dat hij Norbertijn is. Zijn belangstelling voor de Zouaven komt voort uit het feit dat zijn overgrootvader Zouaaf was. In Oudenbosch is het Zouavenmuseum. De heer Schapendonk woonde daar en door die combinatie is hij gaan onderzoeken.

Het verhaal begint in het Oude Rome, waar groei en bloei was van het christendom, maar ook vervolging, zoals door Nero. De evangelisten Marcus en Paulus kwamen naar Rome. Ze zouden elkaar daar ook hebben ontmoet in de Via Ostiense. De eerste Christengemeenschap had nauw contact met de Joodse gemeenschap. Wat wrikte met het geloof was, dat de keizer werd vereerd.

Onder Constantijn –die een visioen had gekregen- was er vrijheid voor de Christenen (Edict van Milaan). Constantijn vertrok naar het deel van het

Rijk in het oosten nl. naar wat toen Constantinopel ging heten. Door zijn vertrek ontstond er enigszins een machtsvacuüm in Rome. Hierdoor werd de bisschop van Rome belangrijker geeft Schapendonk aan.

In de 8ste eeuw trokken de Longobarden Noord-Italië binnen. De paus vraagt Pepijn om ze te verjagen. Dat lukt en de paus krijgt hierdoor ook meer grond. De zoon van Pepijn, Karel, wordt later door de paus gekroond. Wie was er nu de baas, de paus of de keizer? Gedurende een aantal eeuwen waren ze allebei erg belangrijk in ieder geval. Tot de Franse revolutie bleef dit machtsvraagstuk spelen. Napoleon heeft het Koninkrijk Italië uit de bestaande lappendeken opgericht. De eerste helft van de 19^e eeuw was er een wisselende positie voor de paus. In 1849 vond er een overval op Rome plaats door Garibaldi. Er was toen ook een Beeldenstorm. De paus vlucht, maar de Fransen hielpen hem en hij keert in Rome terug in 1850.

De slagkracht van het pauselijke leger was dus afgenomen en de paus doet nu een beroep op de katholieken om hem te helpen. Na enkele initiatieven kreeg Francois de Merode de vraag iets nieuws op te richten. Dat was het Zouavenregiment. Een relatief groot deel van het regiment bestond uit Nederlanders. Dit had volgens de heer Schapendonk ermee te maken dat in Nederland de bisschoppelijke hiërarchie net was hersteld en dat er daardoor een klimaat van emancipatie van de katholieken was ontstaan. Centra van Zouaven waren in Amsterdam en in Oudenbosch. De

meeste Nederlandse Zouaven kwamen uit Noord-Nederland. Ze verzamelden zich in Oudenbosch, waar ze werden opgevangen door de Broeders van Saint Louis. Hierna gingen ze naar Brussel, waar ze werden gekeurd.

De mannen werden geholpen bij het biechten voor anderstalige priesters: de 30 bekendste zonden werden opgeschreven in het Nederlands met vertaling in het Frans en Italiaans.

Deze afbeelding is onderdeel van de folder van het Zouavenmuseum

Was er nu sprake van het gaan in vreemde staats- of krijgsmilitaire dienst, waardoor je jouw Nederlanderschap kwijt kon raken?

In beginsel wel. De kerkelijke staat was immers een onafhankelijke andere staat. Maar als je toestemming aan de koning vroeg en die gaf accoord, dan bleef je Nederlander. De koning gaf die toestemming altijd, geeft de heer Schapendonk aan.

Na de keuring (de mannen moesten bv. langer zijn dan 155 cm en moesten tussen de 17 en 40 jaar oud zijn) en ondertekening door hen van een verklaring, vertrokken ze naar Parijs, het Gare du Nord. Daar vandaan gingen ze naar het Gare de Lyon en vandaar naar Marseille. Met de boot naar Civitavecchia, waar een tweede keuring door de Vaticaanse artsen plaats vond, ze de kenmerkende kleding kregen e.d. en de eed op de paus werd afgelegd. Veelal bestond het werk uit wachtlopen; ze waren de lijfwacht van de paus.

Wat waren het voor mannen: Meest eenvoudige mensen en kleine middenstand. Ze woonden in kloosters in Rome, waar er overigens geen Nederlandstalige geestelijke zorg was.

Van de circa 11.000 Zouaven kwamen er 3180 uit Nederland. Ze tekenden voor twee jaren dienst met de mogelijkheid van verlenging met twee jaren. De eenheid bestond tot 1870, tot de val van Rome.

Het hoogtepunt in het aantal Nederlanders was in 1866 (665) en 1867 (1380); gemiddeld ging het om 350 Nederlanders per jaar. Er zijn 20 Zouaven in de strijd gesneuveld. Belangrijk was de slag bij Mentana op 3 november 1867, die de Zouaven wonnen van de soldaten van Garibaldi, die toen wederom probeerde Rome te veroveren. Dit werd ook wel 'De Nederlandse overwinning' genoemd, vanwege het grote aantal Nederlandse Zouaven. Deze slag was de aanleiding om een vaandel te maken, dat zich nu in het museum bevindt.

Tijdens het eerste Vaticaanse concilie, waarin de onfeilbaarheid van de paus in specifieke situaties werd geïntroduceerd, valt Rome (1870). De paus trok zich terug in de St. Pieter. De Zouaven werden ontwapend door de Italianen, kregen nog eenmaal de zegen van de paus bij de St. Pieter en keerden terug naar Nederland.

In Nederland kwamen ze bij het station Maastricht aan. Ze kregen een aflat tot het derde geslacht. In enkele plaatsen werden er bonden van Zouaven opgericht. In 1911 werd er een monument voor de basiliek in Oudenbosch gebouwd.

De kerkelijke staat werd officieel in 1929 opgericht bij het Verdrag van Lateranen.

Op sommige oude graven staan er nog verwijzingen naar het Zouaaf zijn van de overledene. Het museum in Oudenbosch is in 1947 gestart.

Jan Tolboom dankt Maarten Schapendonk hartelijk voor zijn heldere verhaal. Hij heeft de grote geschiedenis verbonden aan de kleine geschiedenis, zoals dat van zijn overgrootvader Henri (1849-1919), van wie hij nog een foto heeft laten zien.

Verslag van de lezing ‘Kijkje achter de schermen van ‘Verborgten verleden’

Door: Jan Leeuwenhoek

17 oktober 2017

Mauring Roest is verheugd dat er een grote opkomst is; het is ‘volle bak’. Dit geeft al aan hoe veel belangstelling er is voor het TV-programma Verborgten Verleden. De heer Jan van Holsteyn weet er alles van en we zijn als vereniging blij dat hij er iets over wil vertellen.

De heer Van Holsteyn geeft aan dat hij eindredacteur is bij de NTR. De NTR, die zo’n vijf jaar bestaat, is ontstaan uit een fusie van Teleac, NPS en RVU. Zelf is hij afkomstig van Teleac. Hij is verantwoordelijk voor een aantal programma’s in de sfeer van geschiedenis en wetenschap, waaronder het programma Verborgten Verleden. Hij wil ons meenemen in het ontstaan van het programma en hoe een aflevering feitelijk tot stand komt. Waarom is de NTR begonnen met het programma?

Eerder werd het programma Verre Verwanten gemaakt. Dat was een succes. In Engeland wordt het programma ‘Who do you think you are’ gemaakt. Dat is eveneens een succes. De formule hiervan is gekocht door de NTR. De NTR is een publieke omroep. Zo’n programma past prima in de gedachte van educatie/informatie. En ook: verpak het zodanig dat het leuk is. Ook dat past bij de programmering op dit net NPO2.

Wie is de hoofdpersoon? Hoe kies je die?

Van belang is of de persoon past bij het publiek van NPO2. Ook is de uitdrukkingsvaardigheid van betrokkene van belang. Is betrokkene ad rem; kan iemand leuk reageren? En: heeft betrokkene voldoende inlevingsvermogen; kan hij/zij zich verplaatsen in de situatie van een voorouder en

is hij/zij nieuwsgierig naar hoe die persoon geleefd heeft en voor welke vraagstukken die persoon zich gesteld voelde?

Op deze wijze is er een lijst gemaakt met potentiële hoofdpersonen.

Aan het CBG wordt vervolgens gevraagd een quick scan uit te voeren op beschikbare gegevens. Is er überhaupt veel

te vinden over betrokkene of loopt het spoor al snel dood? Als het positief lijkt, dan gaat Jan samen met een van de redacteuren praten met de betrokkene. Wat weet hij of zij al? Heeft hij of zij belangstelling en zin om met dit programma mee te doen?

Bij een positieve uitkomst wordt het CBG gevraagd een kwartierstaat te maken van op zijn minst zes generaties. In ieder geval moeten er gegevens in zitten van voor 1800. De redacteur verdiept zich in deze kwartierstaat: zitten er interessante zaken in? Bijvoorbeeld een bijzonder beroep, een interessant buitenland, wellicht een vroegere kolonie. En: wat wil de hoofdpersoon graag weten; is er een match te maken met de interessante zaken uit de kwartierstaat?

Vervolgens wordt er veel gesproken. Niet alleen met de hoofdpersoon, maar ook met familieleden en vrienden. Verder onderzoek vindt plaats. De hoofdpersoon krijgt de uitkomsten ervan nog niet te zien.

Er wordt een script gemaakt. Dat script is een gedetailleerd stuk van de volgtijdelijke acties van zo'n 40 pagina's. De filmopnames vinden als regel in één week plaats, van maandag tot en met vrijdag. De hoofdpersoon kent het script niet. Hij/zij moet zich een week vrij houden. Zorgvuldig wordt ingepland wat de volgorde is. Op momenten wordt een interventie gepland, bijvoorbeeld een mailtje waarin wordt aangegeven dat er iets gevonden is over een voorouder en dat de hoofdpersoon wordt uitgenodigd om ergens heen te gaan. De redacteur wist dit al lang, maar de hoofdpersoon niet. Zo blijft het zo dat de hoofdpersoon authentiek kan reageren op zo'n mail. Is dit dan netjes, zo wordt wel eens gevraagd, geeft Jan van Holsteyn aan. Hij vindt van wel; de waarheid wordt geen geweld

aangedaan. Er wordt spanning opgebouwd en dat komt het plezier van de kijkers ten goede.

Als moeilijke momenten worden voorzien, dan wordt daar weleens vóór de opnameweek met de hoofdpersoon over gesproken. De tweede wereldoorlog ligt bijvoorbeeld heel gevoelig. Stel dat een NSB-er wordt aangetroffen bij voorouders, terwijl dat in de familie een altijd gekoesterd geheim is. Wat doe je dan? Dit wordt soms ook met familieleden van de hoofdpersoon besproken.

In de opnameweek gaat een groep van zes personen, de hoofdpersoon met het team van Verborgen Verleden, samen op stap. In hetzelfde hotel; maaltijden gezamenlijk etc. Het begin van de film is altijd bij de hoofdpersoon thuis, die daarin ook zijn of haar specifieke vragen noemt. En het eindigt altijd met een reflectie van de hoofdpersoon. De week levert zo'n 15 uur film op.

De verschillende fasen en afwegingsmomenten zoals hiervoor aangegeven worden door de heer Van Holsteyn geïllustreerd met filmfragmenten van de nog uit te zenden aflevering over Andre Kuipers.

Enkele gegevens over de kijkers: de gemiddelde leeftijd is 61 jaar. Er wordt

gemiddeld gekeken door 560.000 mensen. En nog eens door 140.000 bij de herhaling op zondag. Dat is een fors aantal. Het cijfer wat gegeven wordt is een 8. Dat is een goed waarderingscijfer; het gemiddelde is 7,4. Hier is Jan van Holsteyn natuurlijk blij mee.

Foto van website 'anderetijden.nl'.

Na de pauze vertoont Jan een aflevering waarbij zangeres Wende Sniijders centraal staat. Dit wordt op 28 oktober 2017 uitgezonden. Er volgt een welverdiend applaus.

Mauring Roest dankt de heer Van Holsteyn hartelijk voor het interessante zicht dat hij geboden heeft op de totstandkoming van dit voor velen interessante programma en voor de preview van de aflevering van eind oktober 2017, die onder andere een voorouder uit het begin van de Vlaamse geschiedenis laat zien!

In 2018 start alweer het 10e seizoen van dit programma.

Dit keer op de vrijdagavond. Hoofdpersonen voorjaar 2018 zijn: Dieuwertje Blok (5 januari), André Kuipers (12 januari), Irene Moors (19 januari), Maurice de Hond (2 februari), Richard Groenendijk (9 februari) Armin van Buuren (16 februari).

Verslag van de lezing

‘Leidse fotografen en fotografie van Leiden in de 19e eeuw’

Door: Jan Leeuwenhoek

21 november 2017

Jan Tolboom, voorzitter van de afdeling Rijnland van de NGV, geeft aan dat hij er altijd lol in heeft gehad bezig te zijn met fotografie en de geschiedenis ervan. Hij heeft zo’n 80 camera’s thuis, verzameld in een lange reeks van jaren. Enkele ervan heeft hij meegenomen, zodat die in de pauze kunnen worden bekeken. Hij heeft nu een lezing voorbereid voor de afdeling. Zijn doel is om te komen tot een publicatie. Hij heeft zich hierbij gericht op Leidse fotografen geboren in de 19^e eeuw. Het is niet noodzakelijk dat deze fotografen ook in Leiden gewoond hebben, maar ze dienen wel fotorapportages te hebben gemaakt van Leidse personen en situaties.

Fotografie is een uitvinding van velen geeft hij aan. Belangrijkste uitvinders zijn Daguerre en Talbot. In de loop van de tijd kwamen er steeds meer uitvindingen om het fotograferen en ontwikkelen van foto’s eenvoudiger te maken. Zo voegde Talbot het negatief toe aan de eerdere ontwikkelingen van Daguerre. Grote ontwikkelingen vonden in de negentiende eeuw plaats, van fotografie met koperen platen in 1838 tot de celluloidfilm in 1888. Het ontwikkelen van de foto’s speelde zich af in een donkere kamer of -tent. Voor fotografen op reis was er een koffer waarin alle materialen zaten. Aanvankelijk was er alleen natuurlijk licht beschikbaar. Flitslicht dateert van 1885-1890.

Veel fotografen (daguerreotypisten) trokken in de beginjaren rond. Ze adverteerden in de Leidse kranten dat ze enkele dagen beschikbaar waren op een bepaalde locatie in de stad. Daarna trokken ze weer naar een andere locatie. Jan heeft in een Leidse krant al een advertentie uit 1842 van een rondtrekkende daguerreotypist in Leiden gevonden. De krant blijkt een mooie bron te zijn voor onderzoek; er staan veel advertenties van fotografen in. Ze verkochten bij die gelegenheid vaak ook foto-camera’s inclusief een aantal uren les om deze te bedienen. Winkels om

camera's te verkopen bestonden aanvankelijk niet. De rondreizende fotografen hadden de opbrengsten van de verkoop van camera's ook wel nodig, want het was aanvankelijk bepaald geen vetpot om fotograaf te zijn. Kermissen waren ook plaatsen waar een fotograaf zich graag presenteerde. Er kwamen immers al veel mensen op een kermis af.

Vanwege de lange sluitertijden, moest de geportretteerde lang stil blijven staan en dat was best lastig. Tolboom laat beelden zien van 'steunen' die een fotograaf gebruikte om mensen hierbij te helpen. Ook laat Jan foto's zien van

ateliers. Daar werden mooie achtergronden gebruikt van natuur of architectonisch interessante locaties. Die achtergronden kunnen trouwens ook helpen bij het onderzoek naar welke fotograaf een foto heeft gemaakt en wanneer.

Foto's werden afgedrukt op verschillend materiaal. Op karton, maar ook op doosjes, glas, keramiek en ijzer. Erg populair waren de zogenaamde 'carte visites' gemaakt van 6 bij 9 centimeter. Hier waren ook speciale fotoboeken voor.

Ook al werden fotografen niet rijk van hun beroep, foto's waren toch wel duur in de 19^e eeuw. Een voorbeeld uit 1869: 6 portretten voor 2 gulden. Dat was toch een dagloon van een arbeider geeft Jan aan. Het waren in de 19^e eeuw daarom ook vooral de gegoeden die foto's lieten maken. In de eerste helft van de 20^e eeuw werd het goedkoper. Een eenvoudige foto gemaakt op een kermis uit die tijd is voor veel families de oudste foto die ze hebben.

Jan Tolboom laat een lijst Leidse fotografen zien uit de onderzochte periode. Dat zijn er wel zo'n 100, waarbij wel moet worden bedacht dat daar ook fotografen bij zijn die één keer voor enkele dagen op de kermis hebben gestaan of die één maal enkele dagen bij een vaste locatie – zoals

bij de burcht - hun diensten verleenden. Fotografen met een vaste huisvesting in een Leids pand waren er nog niet zoveel.

Series foto's in de vroege 19e eeuw zijn bijvoorbeeld die over de Amerikaanse burgeroorlog, de foto's van criminelen in gevangenissen en sommige koningshuizen. Postmortem foto's werden ook regelmatig gemaakt.

Voor genealogen is het dateren van foto's belangrijk. Wie heeft nu geen oude foto's waarvan niet bekend is van wanneer ze zijn en wie er op staan?

Er zijn veel zaken waar op kan worden gelet. Zo is het zo dat hoe dunner het karton is, hoe ouder de foto is. Als het om foto's op blik gaat, dan zijn ze meest op een kermis gemaakt. Een portret waarin iemand staat en geheel wordt afgebeeld stamt ook uit de vroegste jaren van de fotografie. Zo kan je kijken naar kleding, kleur, formaat, een 'kniestukfoto', foto's in een 'wolkje', haardracht. Niet dat je altijd eenduidig tot een conclusie kan komen, maar door combineren kun je toch vaak ver komen.

Jan noemt ook enkele bekende Leidse fotografen, zoals Amerom, Regensburg, Behrend en Kiek, waarnaar het befaamde 'kiekje' is vernoemd. Het was trouwens een hele familie: meerdere van zijn zonen werden eveneens fotograaf.

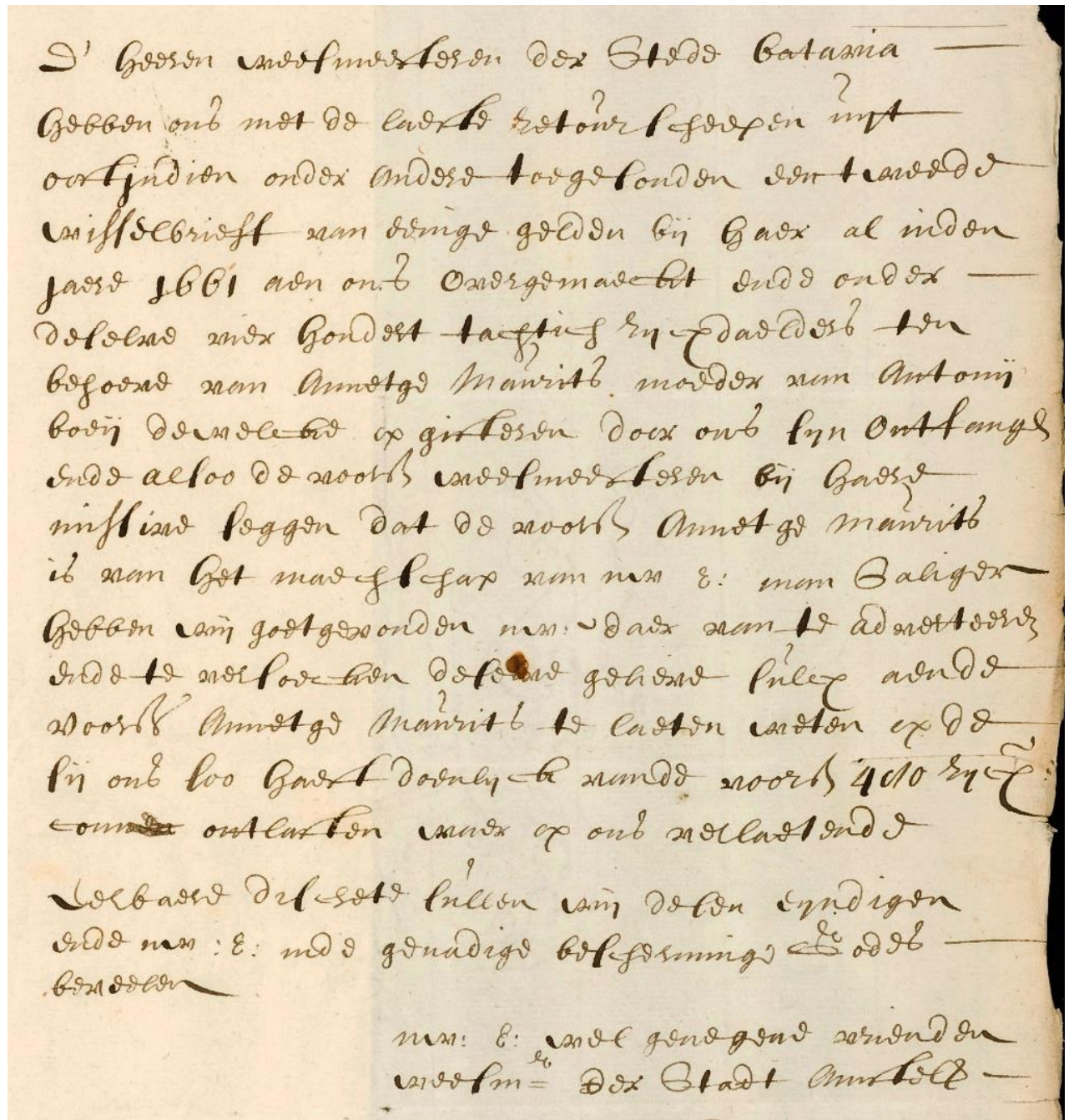
Het grote applaus aan het einde van zijn lezing gaf aan hoezeer Jan Tolboom de aanwezigen heeft kunnen boeien. We wachten zijn publicatie met belangstelling af!

Deze lezing wordt op 14 februari a.s. ook gehouden voor de historische vereniging Oud-Leiden. Zie voor meer gegevens www.oudleiden.nl

Oud schrift (transcriptie zie pag. 32)

Uit een brief (1664) van de weesmeesters van Amsterdam aan de weduwe van oud-burgemeester Maurits van der Aa te Leiden.

A handwritten Dutch letter on aged paper, written in a cursive script. The text is a letter from the orphan masters of Amsterdam to the widow of the former burgomaster Maurits van der Aa in Leiden. The letter discusses a will from 1661 and the appointment of an executor. The text is somewhat faded and has some ink blots.

D' Heeren weesmeesters der Stedt Batavia
Geeven ont met de laetste testour begopen int
oortjindien onder andere toegelonden den tweeden
missiebrief van denijde geden bij Gax al inden
jaer 1661 een ont overgemaakt end onder
doleme end goudet tafting in daddeest ten
begood van Ametge Maurits. moeder van Antoni
boij de mede op gisteren door ont sijn ontfang
end alsoo de wees weesmeesters bij Gax
missie beggen dat de wees Ametge Maurits
is van het maegstap van men e: men Balige
Gode van goetgeonden men. Dax van de adnotore
end de weesmeesters dolen gelidat luley avend
door Ametge Maurits te lasten waten op de
sijn ont loo Gax dorely te wende wees 400 in
eunde outlasten wate op ont wclastend
Welbawd d'elset lulle van de den eyndigen
end men : e: mede gnuadige befsminngs Gode
bawder
men: e: ende gendgend wende den
weesmeesters der Stedt Amstel

Afspraken betreffende samenwerking met de Historische Vereniging Oud Leiden (HVOL)

Door: Rob van der Hulst

In de afgelopen maanden is overleg gevoerd met het bestuur van de Historische Vereniging Oud Leiden (HVOL). Dit heeft geresulteerd in de

een aantal afspraken. De belangrijkste daarvan zijn:

- Dat HVOL in zijn nieuwsbrief (frequentie ca. eens per maand, doorgaans in de laatste week) activiteiten van NGV Rijnland opneemt, voor zover deze in Leiden en directe omgeving plaatsvinden.
- HVOL-leden zijn welkom bij de lezingen van NGV Rijnland, die doorgaans plaatsvinden in de Scheppingskerk te Leiderdorp.
- NGV Rijnland is bereid desgevraagd assistentie te verlenen bij het oplossen van genealogische vragen van HVOL-leden.
- HVOL en NGV Rijnland kunnen gezamenlijk lezingen organiseren over onderwerpen van gezamenlijke interesse. Daartoe vindt regelmatig contact plaats tussen de verenigingen.
- Jan Tolboom is uitgenodigd om zijn recente lezing over Leidse fotografen op 14 februari voor de HVOL te herhalen.

HVOL houdt in 2018 opnieuw een Weekend van de Leidse geschiedenis, te weten van donderdag 1 november t/m zaterdag 3 november. Dit weekend houdt in ieder geval in de P.J.Bloklezing, georganiseerd i.s.m. het Leidsch Dagblad en de universiteit (donderdagavond), het symposium over Leidse geschiedenis, georganiseerd door de Stichting Historisch Leiden (vrijdagmiddag). Bij de Dies van HVOL op zaterdagmorgen zal ook NGV-Rijnland vertegenwoordigd zijn.

Ieder die wil kan de nieuwsbrief van HVOL vinden op hun website:

www.oudleiden.nl/publicaties/digitale-nieuwsbrief

veel 80- en 90-plussers bij de familie De Bolster

Bij mijn voorouderonderzoek van mijn moeders familie, de Leidse familie De Bolster, kwam ik een merkwaardig verschijnsel tegen, namelijk het buitengewoon grote aantal 80- en 90-plussers. In een periode van 175 jaar werden er vijfendertig 80-plussers geboren waarvan vijftien 90-plussers. Het moet in Leiden in die tijd een gezellige boel bij de familie geweest zijn, want om daar een idee van te geven, waren er tussen 1850 en 1893, 28 De Bolsters tegelijkertijd in leven die allen meer dan 80 jaar zouden worden. Op hun oude dag zouden ze samen bijna een gehele woonlaag in een verzorgingsflat hebben kunnen vullen.

Mijn moeder is van een zijtak, maar ook zij werd 94 jaar oud. Dat geeft moed, maar ik heb het ook niet slecht gedaan want ik ben 86 en gezond.

Het zou wel leuk zijn als meer naamgenoten in Leiden van dit bijzondere verschijnsel zouden weten. Ik heb geen contact met de verre familie van mijn moeder. Wellicht zijn er naamgenoten, zoals ik, lid van de N.G.V. en lezen zij het mededelingen blad van de afdeling Rijnland.

Geïnteresseerden mogen mij eventueel bellen.

Rijnsaterwoude, P.A.J.Coelewij. Tel. 071-3317474.

Tabel: Afstammelingen ouder dan 80 jaar van Vincentius de Bolster

Generatie		Geboren				Geboren	
I	Vincent	1725	83 jaar				
II	Martinus	1750	96 jaar				
III	Michael	1782	81 jaar	III	Vincentius	1785	85 jaar
IV	Martinus	1806	55 jaar	IV	Adrianus	1820	92 jaar
	Petrus H.	1809	40 jaar		Gerardus A.	1826	70 jaar
	Henricus	1811	81 jaar				

Generatie V, VI en VII

Kinderen van Martinus (1806)			VI			VII	
Theodorus	1828	55 jaar					
			Maria	1851	88 jaar		
			Catharina	1852	87 jaar		
			Martinus	1854	87 jaar		
			Christina	1864	84 jaar		
			Theodora	1871	88 jaar		
Petrus Ch.	1830	69 jaar					
			Martinus	1857	92 jaar		
						Apolonia	1887 92 jaar
			Willibrordus	1859	39 jaar		
						Catharina	1885 86 jaar
						Cornelis	1887 83 jaar
						Maria	1890 94 jaar
						Suzanna	1893 80 jaar
			Petrus	1866	?		
						Petrus	1891 100?
			Theodorus	1870	87 jaar		
Hendrik	1834	?					
			Hendrik	1859	80 jaar		
Cornelis	1839	40 jaar					
			Margaretha	1875	81 jaar		
			Judith	1878	90 jaar		
Kinderen van Petrus Hyacinthus (1809)							
Maria	1840	80 jaar					
			Hester	1880	92 jaar		
			Johanna	1886	81 jaar		
Petrus	1844	96 jaar					
Kinderen van Henricus (1811)							

Hendrik	1850	83 jaar						
Willem Fr.	1853	88 jaar						
Kinderen van Adrianus (1820)								
Cornelia	1854	92 jaar						
Kinderen van Gerardus (1826)								
Johannes	1855	52 jaar						
			Gerardina	1886	93 jaar			
			Petronella	1887	91 jaar			
			Franciscus	1890	55 jaar			
			Maria	1893	85 jaar			
Cornelis	1857	63 jaar						
			Maria	1886	98 jaar			
			Petronella	1896	97 jaar			
			Cornelis	1898	95 jaar			

Vraag over Jan Daniëlsz. van Rijn

Al enige tijd ben ik bezig via webtrees mijn voorgeslacht te traceren.

Nu kom ik uit bij een verre voorvader: Jan Daniëlsz. van Rijn, geboren rond 1615. Zijn echtgenote was Grietgen Cornelisdr. van Leeuwen, geboren rond 1620. Zij traden in het huwelijk 30 mei 1645 in Voorschoten (ZH).

Nu blijkt er nog een Jan Daniëlsz. van (de) Rijn te zijn, die commandeur (kapitein) was op het schip (een brander) genaamd de 'Pro Patria', die tijdens de tocht over de Medway richting Chatham, de ketting heeft stuk gevaren. Aangekomen in Rotterdam werd als blijk van bewezen diensten een prachtige zilveren beker met de beide namen van zowel Jan Daniëlsz. van (de) Rijn als van zijn vrouw Aeltje Joppe erin gegraveerd, overhandigd. De datum op de beker is 1668. Deze beker is te zien in het Rijksmuseum te Amsterdam.

Nu blijkt er nog een Jan Daniëlsz. van (de) Rijn te zijn, die commandeur (kapitein) was op het schip (een brander) genaamd de 'Pro Patria', die tijdens de tocht over de Medway richting Chatham, de ketting heeft stuk gevaren. Aangekomen in Rotterdam werd als blijk van bewezen diensten een prachtige zilveren beker met de beide namen van zowel Jan Daniëlsz. van (de) Rijn als van zijn vrouw Aeltje Joppe erin gegraveerd, overhandigd. De datum op de beker is 1668. Deze beker is te zien in het Rijksmuseum te Amsterdam.

Mijn vraag is: Gaat het om dezelfde Jan Daniëlsz. van Rijn, die weliswaar een andere vrouw heeft getrouwd (vaak trouwden ze meerdere keren?), of gaat het hier over een ander persoon?

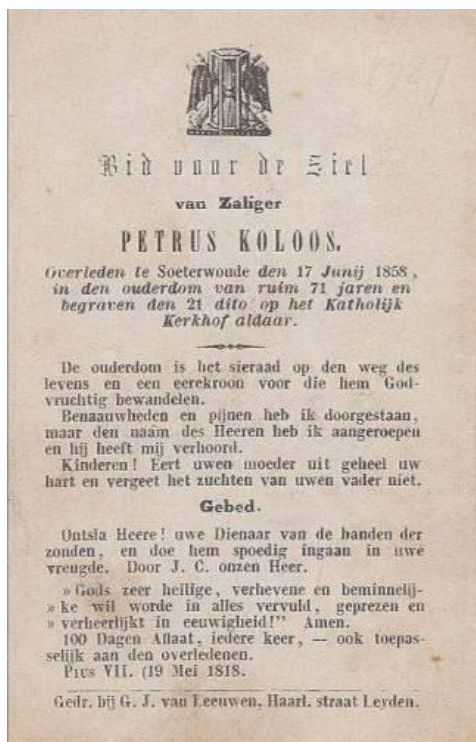
Aart Gijsbert van Rijn, Katwijk aan Zee.

Email: a.g.van.rijn@prediker.net

Twee moorden binnen één gezin

Door: Jan Koolloos

Mijn betovergrootvader **Pieter Coloos** (1786-1858) trouwde in 1815 te Zoeterwoude met **Marijtje van Immerseel** (Zoeterwoude 1773 - 1839). Zij was 42 en weduwe van **Jacob van der Laan**. Uit haar eerste huwelijk nam zij drie kinderen mee. Uit het huwelijk met Pieter Coloos werden geen

kinderen geboren. Na het overlijden van Marijtje van Immerseel hertrouwde mijn betovergrootvader, maar dat is een ander verhaal.

Dit verhaal gaat over de familie van Marijtje. Háár opa en zijn halfzus werden beiden vermoord, maar daarover straks meer.

Marijtje was de dochter van **Jacobus van Immerseel** en **Cornelia Verdel**.

Jacobus en Cornelia trouwden te Zoeterwoude op 5 juli 1767. Jacobus als weduwnaar van **Marijtje van der Meij**.

Bij zijn eerste huwelijk met Marijtje, ook te Zoeterwoude op 11 juni 1753, werden de

volgende aantekeningen gemaakt:

*De huwelijkse geboden aangetekend van Jacobus van Immerseel, minderjarige jongeman, geassisteerd met **Cornelis van Immerseel** en **Michiel van der Mey** zijne voogden, geboortig van Antwerpen, maar nu wonende alhier, ende van Marijtje Machielse van der Mey, meerderjarige jonge dochter, geassisteerd door hare vader **Machiel van der Mey**, geboortig en wonende alhier. Actum, den 25e mei 1753. Getrouwd voor schout en schepenen, 11 juni 1753.*

Jacobus was dus geboren te Antwerpen en daar rk gedoopt (in de kerk van de O.L.V. parochie) als Jacobus Cornelis op 18 mei 1731, zoon van **Adrianus van Immerseel** (1691-1753) en **Maria Niens**. Dit echtpaar trouwde voor de rk kerk in Antwerpen op 6-10-1722. Er was enige haast geboden want op 13 november 1722 lieten zij hun eerste kind dopen. Totaal kregen Adrianus en Maria zes kinderen, waarvan er twee bleven leven: **Jan** en Jacob. Het bewijs hiervoor blijkt uit het testament van Adriaans' ongehuwd overleden broer **Cornelis**. Hierin werden de broers

Jan en Jacob tot zijn universele erfgenamen benoemd.

Op 26 juni 1751 verscheen Adrianus te Leiden voor notaris **Nicolaas Wolff** (inv.nr. 2079 folio 233v, 234 en 234v.) De tekst luidt:

Huiden den 26 junij 1751 compareerde voor mij Nicolaas Wolff openbaar notaris bij den hove van Holland geadmitteerd binnen Leijden resideerende en voor de nabeschreven getuigen D'Eersame Adrianus van Immerseel weduenaar van MARIA NIENS woonende in de Wijpoort onder den ambachte van Soeterwoude, dog zijnde thans binnen deeze stad mij notaris bekend, te kennen gevende dat hij comparant beneevens zijn voornoemde huisvrouw op den 10 november 1722 voor den notaris Arnoldus Valvekens en zekere getuigen te Antwerpen hadde gepasseert hun testament en uiterste wille waarbij de eerststervende de langstlevende hadde gestelt tot voogd ofte voogdesse over zijne, ofte hare minderjarige uitlandige en ander toezigt behoevende kinderen, met magt omme een of meer voogden te mogen assumeeren of surrogeeren en dat met seclusie van de weeskamer van Antwerpen en van alle andere plaatsen. En dewijl zijn voornoemde huisvrouw dezer wereld is komen te overlijden en hij comparant geneegen was omtrent de voogdij over zijne minderjarige uitlandige ofte andere toezigt behoevende kinderen en erfgenamen de nodige ordre te stellen, zo verklaarde hij comparant zo uit zijn eijgen hoofde alsmede ingevolge van de magt aan hem bij zijn voorschreven huisvrouw verleent tot absolute voogden over zijne nog minderjarige uitlandige ofte andere toezigt behoevende kinderen na zijn overlijden te versoeken, stellen en committeeren Cornelis van Immerseel zijn broeder en Michiel Vermeij zijn goede bekende gevende dezelve zodanige last, magt en anctoriteit als het voorschreve testament dicteert en meede brengt waartoe in deezen werd gerefereert ende dat als nog met uitsluitinge uit zijnen boedel van alle heeren magistraten, weeskameren en weesmannen van die plaatse daar zijn sterfhuis zoude mogen komen te vallen.

Aldus gedaan en gepasseert binnen leijden ter preferentie van Nicolaas Verweijk en Frederik Hols als getuigen (w.g.) Adrianus van Immerseel, Nicolaas Verweijk, Frederik Hols, quod testor N. Wolff not. publ.

Adriaan was een zoon van **Bartholomeus Arisse van Immerseel** (1668-1731) en **Sura Cornelis Smetser** (1666-1710). Van dit echtpaar werden te Leiden 3 kinderen gedoopt:

1. Sura 30-12-1688. Op 13-11-1709 werd zij vanuit Leiden als dochter van Bartholomeus Immerseel 'naar buiten begraven'.
2. Adrianus 22-05-1691.
3. Cornelis 18-12-1693. Hij overleed op 29-01-1763 te Maassluis.

Na het overlijden van zijn vrouw Sura (naar buiten begraven) 09-04-1710 hertrouwde Bartholomeus met de weduwe **Anna Dircksdr Verkade** op 24-11-1711 te Leimuiden.

Zij lieten te Leiden vier kinderen dopen, waaronder **Sara**. Later werden op Rijpwetering nog drie kinderen geboren. Tussen februari 1719 en augustus 1722 verhuisde het gezin naar De Kaag in de gemeente Alkemade.

Voor dit verhaal zijn Adrianus uit het eerste huwelijk en Sara uit het tweede huwelijk relevant. Sara werd gedoopt te Leiden op 05-11-1713. Beiden werden namelijk vermoord!!

Adrianus werd vermoord op 20-01-1753 te Zoeterwoude Wijpoort. Hij werd 61 jaar oud. Dat blijkt uit een huwelijkse bijlage van één van zijn kleinkinderen.

*In het jaar 1821, den vijftienden der maand december, compareerden voor ons Charles **Thomas van Goor** den Oosterlink, eerst plaatsvervangend vrederegter van het canton Leijden no 3, geadsisteerd met den griffier van het canton Leijden Nb, **Jan van der Zon**, bouwman oud zeven en zestig jaren, wonende te Leijden; **Jan Cornelis van Velzen** bouwman oud zevenenzeventig jaren; **Johannis van Tilburg** bouwman oud drie en tachtig jaren; **Leendert van Meurs** bouwman oud vijf en zeventig jaren; **Albert van Leeuwen** bouwman oud vier en zeventig jaren; **Teunus van Zeijl** bouwman oud een en tachtig jaren en **Adriaan Francken** deurwaarder bij dit vredegerecht oud twee en zeventig jaren, de laatsten alle wonende onder Soeterwoude, welke voor ons verklaarden, zeer wel gekend te hebben de persoon van Jacobus van Immerzeel in leven eerst bouwman en daarna timmerman, gewoond hebbende en overleden te Soeterwoude en te weten dat deze persoon is geweest een wettig kind van Adrianus van Immerzeel gewoond hebbende en in het jaar 1753 onder Soeterwoude vermoord, welke Jacobus van Immerzeel bij*

*gezegden zijnen vader Adrianus van Immerzeel heeft ingewoond tot op het ongelukkig omkomen van denselven zijnen vader; kunnende van dezen Jacobus van Immerzeel geen doopacte worden overlegd, alsoo de plaats en juiste tijd van zijne geboorte niet bekend is, sijnde hun mede bekend, dat hij nagelaten heeft drie kinderen, met namen **Adrianus**, **Jacobus** en **Maria** welke eerste mede overleden zijnde, nagelaten heeft twee kinderen genaamd **Nicolaas** en **Cornelius** [moet zijn **Cornelia**]-*

Gevende de comparanten voor reden van wetenschap, hun bijzondere kennis en nabuurschap van beide de vader en zoon voormeld, terwijl de eerste comparant daarenboven verklaarde, dat deszelfs vader Arij van der Zon, als executeur in de nalatenschap van den broeder des voormelden Adrianus van Immerzeel, genaamd geweest Cornelis van Immerzeel te Maaslandsluis overleden, in voormelde kwaliteit rekening en verantwoording gedaan heeft aan de beide zonen van denzelven Adrianus van Immerzeel genaamd Jacobus als voren en Johannes, welke te Antwerpen woonde, en aan hem comparant, uit dien hoofde daarna onderscheiden diensten heeft bewezen -

eindelijk verklaarden de comparanten, dat dezelve personen meermalen sonder onderscheid genoemd worden Immerzeel of van Immerzeel, gelijk het eerste blijkt uit de doodacte van de vader van Jacobus van Immerzeel, waarin hij genoemd word Adrianus Immerzeel ofschoon zij zelven zich noemden van Immerzeel -

Waarvan is opgemaakt deze acte, welke de comparanten met ons en den griffier hebben getekend, met uitzondering echter van Leendert van Meurs, welke verklaarde niet te kunnen schrijven. -

/getekend/ J. van der Zon, Jan C. van Velzen, Johannis van Tilburg, Aalbert van Leeuwen, Teunis van Zeijl, Adn Francken van Goor den Oosterlink, JBCP Can griffier.

Geregistreerd te Leijden den zeventienden december 1800 ééwentwintig de iifolio 7 C6 ontvangen zestig cents met de verhogingen zonder renvooijen

/getekend/ Potgieter.

Sara overleed in De Kaag en dat werd aangegeven op 07-06-1737. Zij overleed op 23-jarige leeftijd. De tekst van de aangifte luidt:

Op den 7 junij 1737 acte pro deo gegeven aan Cornelis Cornelisse Ket wegens het leijk van Sura van Immerceel in de Cage op een wreede wijze vermoord, omme tot Sassem te begraven.

Jan Koolloos, jankoolloos@gmail.com, heeft hierover de volgende vragen aan u:

- Wat is hier allemaal gepasseerd?
- Bestaat er een verband tussen de ene moord en de andere?
- Zullen deze moorden berecht zijn? Is er nog iets over terug te vinden?
- Mocht iemand van u meer gegevens over deze gebeurtenissen vinden of al hebben, dan verneem ik dat graag.

Opmerking:

In de volgende uitgave vindt u de stamreeks van de familie van Marijtje van Immerseel.

Verlag van de ledenvergadering 21-11-2017

Door Bram Plantinga

Beknopt verslag van de ledenvergadering van de Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Rijnland, gehouden op 21 november 2017 in de Kapelzaal van de Scheppingskerk te Leiderdorp.

Aanwezig: 23 leden van wie 7 bestuursleden.

1. Opening

De voorzitter, de heer Jan Tolboom, opent de vergadering.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Verslag van de afdelingsledenvergadering 11 april 2017.

Het verslag wordt zonder wijzigingen goedgekeurd. Onder punt 8 van dat verslag was een korting op het lidmaatschapsgeld aangekondigd voor leden die Gens Nostra alleen digitaal willen ontvangen. Mevr. Snels wijst erop dat deze mogelijkheid een belangrijke beperking heeft. Bij een digitale abonnement van het blad blijkt men de tekst alleen op het scherm te kunnen lezen. Downloaden van het blad en het printen van een artikel is onmogelijk.

4. Voorbereiding ALV-NGV van 25 november 2017.

Voorgesteld wordt de voorzitter, dhr.Tolboom en de 1^e secretaris, dhr. Van der Hulst te benoemen als afgevaardigden naar de landelijke ALV. De vergadering stemt hiermee in.

De vergaderstukken zijn vanavond vooraf ter inzage gelegd voor de leden van de afdeling en waren digitaal in te zien op internet. Voorzitter behandelt enkele hoofdpunten.

In de zomer is de NGV verhuisd van Weesp naar een kantoorlocatie in Bunnik, goed bereikbaar per auto en met openbaar vervoer. Het betreft een huurpand met een contract voor 5 jaar. De zaak is er inmiddels ingericht en het ziet er ruim en licht uit. Bezoekers kunnen nu zelf in de bibliotheek rondkijken en familieadvertenties en bidprentjes opvragen. Op 9 december a.s. organiseren we een excursie naar het nieuwe gebouw. We krijgen er een rondleiding, lunchen er en kunnen zelf nog wat onderzoek doen. Inschrijven is nog mogelijk.

In de ALV op 25/11 zal o.a. het NGV-werkplan voor 2018 worden behandeld. Het bevat praktische voorstellen om het organisatorisch functioneren van de NGV te versterken. Zorgen betreffen het dalende ledental dat nu op ca. 7000 uitkomt en afdelingen die in het slop raken omdat er geen nieuwe bestuursleden zijn te vinden. Ons afdelingsbestuur bepleit een uitbreiding van de dienstverlening aan de leden door een helpdesk in te richten met een verwijfsfunctie, zodat leden die vastlopen in hun onderzoek snel verwezen kunnen worden personen of instanties die ze verder kunnen helpen. Het onder het vorige agendapunt aangekaarte probleem van de digitale abonnees van Gens Nostra wordt meegenomen naar de vergadering.

5. **Rondvraag** en sluiting

Dhr. Endhoven noemt de afd. Den Helder als een van de afdelingen waar geen toekomst meer in zit. De voorzitter zegt dat het HB als noodmaatregel voorstelt een afdeling 'Nederland' op te richten waar deze afdelingen in worden ondergebracht.

Mevr. Visscher brengt het Famillement onder de aandacht dat op zondag 3 juni 2018 in Leeuwarden wordt gehouden. Leeuwarden is in 2018 culturele hoofdstad van Europa.

De voorzitter memoreert de op 4 november j.l. in Den Bosch gehouden Brabant-dag, een grote manifestatie waar alle vier NGV- afdelingen in Noord-Brabant gezamenlijk de schouders onder hebben gezet. De gedachte is gerezen om in 2019 een vergelijkbare manifestatie te

organiseren met als thema 'Graafschap Holland-Zeeland', voor te bereiden in samenwerking tussen de drie Zuid-Hollandse afdelingen en de afd. Zeeland.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.

Agenda 10 april 2018

Door: Rob van der Hulst

1. **Opening** om 19.30 uur

2. **Mededelingen**

3. **Verslag** van de ledenvergadering van de afdeling (zie pag 25) van 21 november 2017

4. **Jaarverslag** 2017 van de 2e secretaris (zie pag. 28)

5. **Financiën**

- Financieel verslag 2017 van de penningmeester (wordt uitgereikt);
- Verslag van de kascommissie;
- Décharge verlenen;
- Benoeming kascommissie

De kascommissie moet bestaan uit twee leden en een plaatsvervangend lid. Voor de controle over 2017 bestond de commissie uit de heren den Dopper en den Boer. Dhr. den Boer treedt af en dhr. den Boer blijft lid. Het plaatsvervangend lid, dhr. Geugjes, wordt lid. Formeel moet er nu een nieuw plaatsvervangend lid worden gekozen. **De penningmeester ziet graag telefonische aanmeldingen (0172-438964) van leden die zich beschikbaar willen stellen als plaatsvervangend lid van de kascommissie voor het verenigingsjaar 2018.** In het algemeen gaat het om een uurtje (niet moeilijk) werk bij de penningmeester thuis in januari 2018.

6. **Verkiezing bestuur**

De voorzitter, secretaris en penningmeester behoren, volgens de statuten van de NGV, in functie gekozen te worden en vormen het dagelijks bestuur. Wie in een tussentijdse vacature wordt benoemd, neemt op het rooster de plaats van de voorganger in.

- De **secretaris** dhr. R. van der Hulst treedt statutair af en stelt zich herkiesbaar. Het bestuur stelt u voor om de heer van der Hulst te herkiezen als secretaris.
- Het Public Relations en communicatie bestuurslid mevr. S. Visscher treedt statutair af en stelt zich herkiesbaar. Het bestuur stelt u voor

om mevrouw Visscher te herbenoemen

Leden van de afdeling kunnen **(tegen)kandidaten** stellen. Voorstellen kunnen tot uiterlijk één week voor de vergadering schriftelijk en door tenminste vijf afdelingsleden ondertekend bij de afdelingssecretaris worden ingediend. Indien u zelf belangstelling heeft voor een bestuursfunctie, kunt u dit opgeven bij de secretaris vóór 3 april 2018. Een dergelijke aanmelding is wederzijds niet verbindend.

7. **Verkiezing afgevaardigden** voor de Algemene Ledenvergaderingen NGV 2018. Voor 2017 waren dit de heren Roest, van der Hulst en Tolboom. Zij stellen zich wederom verkiesbaar. Het bestuur stelt voor dhr. Tolboom te benoemen tot afgevaardigde en dhr. Roest en dhr. van der Hulst tot plaatsvervangend afgevaardigden.

8. **Vorbereiding van de Algemene Vergadering** van de NGV, te houden op 21 april 2018 te Driebergen. Zie voor de stukken t.z.t. op de website van de NGV <https://ontdekjouwverhaal.nl>. De stukken komen in maart/april beschikbaar onder 'Actueel, rubriek landelijk nieuws'.

9. **Rondvraag** en sluiting.

Concept-jaarverslag 2017 NGV-afdeling Rijnland

Door: Bram Plantinga

1. Ledenbestand

Op 1 januari 2017 telde de afdeling Rijnland 355 leden en 34 bijkomende lidmaatschappen (totaal 389). In de loop van het jaar 2017 zijn er verschillende nieuwe leden bijgekomen en hebben andere leden hun lidmaatschap opgezegd, zijn lid geworden van een andere afdeling van de NGV of zijn door het hoofdbestuur geroyeerd. Het aantal leden aan het eind van dit verslagjaar echter gelijk gebleven en bedraagt opnieuw 355 en 34 bijkomende lidmaatschappen, totaal derhalve 389 afdelingsleden (30 november).

2. Bestuur

Tijdens de algemene ledenvergadering op 11 april werden de bestuursleden Marring Roest als vice-voorzitter en Cees Jan van den Hoek als penningmeester herbenoemd in het bestuur voor een periode van drie jaar. Mevr. Ank Poland is als nieuw lid in het bestuur benoemd en combineert deze functie met de eindredactie van het mededelingenblad. Het bestuur bestaat nu uit acht leden, te weten: Aftredend

Dhr. J.G. Tolboom, voorzitter, tevens afgevaardigde	2019
Dhr. D.M. Roest, vicevoorzitter, tevens plv. afgevaardigde	2020
Dhr. R. van der Hulst, 1e secretaris	2018
Dhr. A.J. Plantinga, 2e secretaris	2019
Dhr. C.J. van den Hoek, penningmeester	2020
Mw. S.G. Visscher – Visscher, tevens PR	2018
Dhr. G.J. Leeuwenhoek	2019
Mw. A.C. Poland, tevens eindredactie afdelingsblad	2020

De ALV van de landelijke NGV vergaderde op 22 april en op 25 november 2017. De afdeling werd in de voorjaarsvergadering vertegenwoordigd door de voorzitter en de plv. voorzitter. De najaarsvergadering werd bijgewoond door de voorzitter en de 1^e secretaris. In de zomer verhuisde het NGV-verenigingscentrum van Weesp naar een moderne kantoorlocatie in Bunnik. Op 9 december heeft een groep van ca. 20 leden van de afdeling een bezoek aan het nieuwe informatiecentrum gebracht, waar de groep is rondgeleid en zelf enige tijd onderzoek heeft kunnen doen.

Het hoofdbestuur stelde dit jaar een document op met de titel 'De NGV op weg ...'. Daarin geeft het een visie op de ontwikkeling van de vereniging in de komende jaren. Op 30 september is dit stuk tijdens een bijeenkomst in Driebergen besproken door vertegenwoordigers van de afdelingen. Hierbij waren voor onze afdeling de plv. voorzitter en de 2^e secretaris aanwezig.

Op 1 april en op 11 november vond in Teteringen een regio-bijeenkomst plaats. In dit overleg ontmoeten een afvaardiging van de afdelingsbesturen van Delfland, Rotterdam, Rijnland, West Noord-Brabant en Zeeland elkaar, in aanwezigheid van een lid van het hoofdbestuur. De eerste vergadering werd bijgewoond door de voorzitter en 2^e secretaris, de tweede door de voorzitter en plv. voorzitter. De bijeenkomsten bieden de gelegenheid om beleidsvoornemens van het hoofdbestuur voor te bespreken en meningen en ervaringen uit te wisselen.

De voorzitter vertegenwoordigde de afdeling in de Erfgoedkoepel, het overlegorgaan van de Leidse historische verenigingen, Erfgoed Leiden e.o. en het Stedelijk Museum Lakenhal onder voorzitterschap van de wethouder voor Cultuur.

3. Vergaderingen van het afdelingsbestuur

In het verslagjaar kwam het afdelingsbestuur viermaal bijeen en wel op 5 april, 13 juni, 8 augustus en 14 november. De vergaderingen vonden zoals

gebruikelijk plaats ten huize van één van de bestuursleden. Tussendoor heeft onderling veelvuldig werkcontact plaatsgevonden.

4. Afdelingsbijeenkomsten

(allen in de Scheppingskerk, Van Poelgeestlaan 2 te Leiderdorp).

21-02-2017 lezing door dhr. Hugo Landheer over 'De Bataafse Marine en een zee van brieven';

21-03-2017 lezing door dhr. Leon van der Hoeven over 'Schoolmeesters en onderwijs ten tijde van de Republiek';

11-04-2017 algemene ledenvergadering / lezing door dhr. Piet de Baar over 'Onbekende genealogische bronnen bij het ELO';

19-09-2017 lezing door dhr. Maarten Schapendonk over 'De Zouaven, een vreemde strijd';

17-10-2017 lezing door dhr. Jan van Holsteyn over 'Een kijkje achter de schermen van 'Verborgten Verleden'';

21-11-2017 algemene ledenvergadering en lezing door dhr. Jan Tolboom over 'Leidse fotografen en fotografie van Leiden in de 19e eeuw'.

Het gemiddeld aantal bezoekers van de bijeenkomsten ligt in de orde van grootte van 30. De afdelingsavond begint met een 'inloopuur' van 19.00 tot 20.00 uur (19.30 in april en november). De leden zijn dan welkom om ervaringen uit te wisselen en van medeleden en bestuursleden hulp te krijgen bij het transcriberen van oud schrift, foto-datering, verwijzing naar nieuwe en onbekende bronnen, etc. Ook kunnen publicaties van de afdeling worden aangeschaft en kunnen leden overtollige boeken meenemen en aan anderen beschikbaar stellen. Het doet het bestuur genoegen dat van deze nieuwe mogelijkheid tot onderling contact meer en meer gebruik wordt gemaakt.

In de maanden februari t/m mei en september t/m november vond telkens op de 3^e zaterdag van de maand een voorouderspreekuur plaats in de Centrale Bibliotheek aan de Nieuwstraat te Leiden. Ongeveer 10 bezoekers, leden en niet-leden, konden hier met vragen over hun genealogisch onderzoek worden geholpen.

5. Informatievoorziening, publicaties en publiciteit

a. Er verschenen drie edities, in januari, juni en september (nummers 63 t/m 65) van het mededelingenblad met informatie voor de afdelingsleden; de totale omvang bedroeg 90 pagina's. De redactie, lay-out en contacten

met de drukkerij worden verzorgd van mw. Ank Poland, de verzending wordt geregeld door dhr. Jan Leeuwenhoek. Inmiddels zijn 22 jaargangen verschenen.

b. Landelijk gaat de NGV over op een nieuwe website en een nieuwe huisstijl. De nieuwe website www.ontdekjouwverhaal.nl is sinds de Brabantdag op 4 november in de lucht, maar is aan het einde van het jaar nog niet volledig operationeel. Webredacteur mw. Maryke Snels heeft er inmiddels wel de meest relevante afdelingsinformatie op gezet, zoals de agenda met het programma van de komende maanden en de gedigitaliseerde mededelingenbladen vanaf 2008.

c. Mw. Sytske Visscher heeft onze folders opnieuw vorm gegeven met het nieuwe NGV-logo. Verder verzorgde zij voor elke afdelingsavond en elk voorouderspreekuur een aankondiging per e-mail aan de leden. Ook informeert zij de lokale weekbladen over deze bijeenkomsten.

d. Sinds begin 2016 heeft de afdeling een pagina op Facebook, waarin onze activiteiten en diverse wetenswaardigheden vermeld staan. De bijdrage van onze afdeling met informatie over onze activiteiten wordt verzorgd door mw. Maryke Snels.

e. Ook is de afdeling lid van de Stichting Historische Publicaties Holland-Rijnland, die de website www.Rijnlandgeschiedenis.nl beheert. Dhr. Cees Jan van den Hoek verzorgt op deze site de bijdrage van onze afdeling met informatie over onze activiteiten.

6. Overige activiteiten.

a. De afdeling was vertegenwoordigd bij de diesviering van de Historische Vereniging Oud Leiden op 4 november in de Hooglandse kerk.

b. Een bronnenboek van Hazerswoude is in voorbereiding.

Het bestuur bedankt mw. Elly Keus en de oud-bestuursleden mw. Maryke Snels, mw. Anneke Bos en dhr. Jan van Egmond voor hun inzet ten behoeve van het mededelingenblad, de website en de publicaties van de afdeling.

Aldus vastgesteld in de algemene ledenvergadering van de afdeling op 10 april 2018 te Leiderdorp.

Transcriptie oud schrift (zie pagina 17)

Door: Bram Plantinga

Uit een brief (1664) van de weesmeesters van Amsterdam aan de weduwe van oud-burgemeester Maurits van der Aa te Leiden.

D'heeren weesmeesteren der stede Batavia hebben ons met de laeste retourscheepen uyt oostindien onder andere toegesonden een tweede wisselbrieff van eenige gelden bij haer al in den jaere 1661 aen ons overgemaect ende onder deselve vier hondert tachtich rijcxdaelders ten behoeve van Annetge Maurits, moeder van Antonij Boeij dewelcke op gisteren door ons zijn ontfangen ende alsoo de voorss. weesmeesteren bij haere missive seggen dat de voorss. Annetge Maurits is van het maechschap van uw e: man saliger hebben wij goetgevonden uw e: daer van te adverteeren ende te versoecken deselve gelieve sulcx aen de voorss. Annetge Maurits te laeten weten op de sij ons soo haest doenlijck van de voorss. 480 rijcx[daelders] connen ontlasten waer op ons verlaetende eerbaere discrete, sullen wij desen eyndigen ende uw e: inde genadige bescherminge Godes beveelen
uw e: wel genegene vrienden
weesm[eester]en der stadt Amstel[redamme]

Voorouders in beeld

Ook de koster van de Scheppingskerk mocht op 21 november kennismaken met zijn voorouders. Jan Tolboom had, als verrassing, voor hem het een en ander uitgezocht en heeft van deze gegevens een mooie uitdraai gemaakt. Wilt u ook zo'n mooie uitdraai van uw eigen gegevens? Stuur dan een mailtje naar Jan Tolboom tolboom.jan@gmail.com.

Activiteiten afdeling Delfland

Voor meer informatie over de onderwerpen van afdeling Delfland zie <https://ontdekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/delfland/afdelingsavonden-ngv-afdeling-delfland/>

De lezingen worden gehouden in het Kerkelijk Centrum Delfgauw Zuideindseweg 7, 2645 BD Delfgauw.

Donderdag 11 januari '**Macht, malaise en migratie tussen 1500 en 1700 in de Zuidelijke Nederlanden en Frankrijk**' door dhr. Robert Philippo.

Donderdag 8 februari '**Verborgten verleden**' door dhr. Jan van Holsteyn (eindredacteur van het gelijknamige NTR televisieprogramma).

Donderdag 8 maart '**Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH)**' door mevr. Welmoed Bons (historicus en archivaris bij het NIMH).

Voorouderspreekuur

Het voorouderspreekuur wordt gehouden op de 2e woensdag in de maand van 14.00 tot 16.00 uur in:

Stadsarchief Delft, Gantel 21, 2635 DP Den Hoorn.

Data in 2018 zijn:

10 januari, 14 februari, 14 maart, 11 april, 9 mei, 13 juni.

Redactie afdelingsblad - Statuut

Redactie / lay-out / scans c.a.: mw. Ank Poland

1. De redactie is niet verantwoordelijk voor artikelen op naam.
2. De redactie houdt zich het recht voor artikelen te weigeren, in te korten of aan te passen, eventueel in overleg met de afzender.
3. Publicering vindt z.s.m. plaats. Tijdgebonden informatie heeft voorrang.
4. Publicaties in dit blad mogen worden gekopieerd, mits met bronvermelding en onder toezending van een presentemplaar.
5. De redactie houdt zich aanbevolen voor interessante artikelen van onze leden.
6. Bladvullingen in de vorm van archiefvondsten c.a. zijn zeker welkom.
7. De **sluitingsdatum** voor het inzenden van kopij voor nr. 67 is 30 mei 2018.
8. De kopij, bij voorkeur per e-mail (als bijlage), naar ank.poland@xs4all.nl
9. Illustraties in TIFF of Jpeg.

Bestuur van afdeling Rijnland

Voorzitter / afgevaardigde alg. ledenvergadering:

Dhr. J.G. Tolboom, Kamperfoeliezoo 29, 2353 RR Leiderdorp ☎ 071 – 589 8354
E-mail: tolboom.jan@gmail.com

Vice-voorzitter / plv. afgevaardigde alg. ledenvergadering:

Dhr. D.M. Roest, Ridderhoflaan 35, 2396 CJ Koudekerk a/d Rijn ☎ 071 – 889 2354
E-mail: mauring@gmail.com

1^e secretaris:

Dhr. R. van der Hulst, Aziëlaan 117, 2408 HZ Alphen a/d Rijn ☎ 06 – 22 608 018
E-mail: roberthulst@casema.nl

2^e secretaris:

Dhr. A.J. Plantinga, Vronkenlaan 26, 2352 EP Leiderdorp ☎ 071 – 541 0572
E-mail: ajplantinga@ziggo.nl

Penningmeester:

Dhr. C.J. van den Hoek, Koraalzwam 58, 2403 SM Alphen a/d Rijn ☎ 0172 – 438964
E-mail: CeesJanvdHoek@ziggo.nl
Bank NL38 INGB 0004 2542 41 t.n.v. NGV Afd. Rijnland, Alphen a/d Rijn

Bestuurslid / PR:

Mw. S.G. Visscher, Noachstraat 68, 2324 LT Leiden ☎ 071 – 576 6395
E-mail: sgvisscher@casema.nl

Bestuurslid:

Dhr. G.J. Leeuwenhoek, Morsstraat 15, 2312 BK Leiden ☎ 071 – 512 1374
E-mail: janleeuwenhoek@gmail.com

Bestuurslid / Redactie mededelingenblad Rijnland:

Mw. A.C. Poland, Jean Pesijnhof 10, 2311 SM Leiden ☎ 071 – 514 0016
E-mail: ank.poland@xs4all.nl

Redactie Mededelingenblad

Mw. A.C. Poland ☎ 071-5140016
E-mail: ank.poland@xs4all.nl
Mw. M.J. Snels
E-mail: snelseyk@hetnet.nl
Dhr. G.J. Leeuwenhoek

Redactie Bronnenboeken

Mw. J. Bos-Bliek ☎ 0172-214 415
E-mail: anneke.bliek.boskoop@hetnet.nl
Dhr. J. van Egmond ☎ 071-580 2202
E-mail: jvanegmond@casema.nl

Homepage van de afdeling: <http://rijnland.ngv.nl>

Webmaster: dhr. D.M. Roest E-mail: mauring@gmail.com

Omslag blad: De ondergrond wordt gevormd door een kaart van het Hoogheemraadschap van Rijnland. De kaart is samengesteld door Floris Balthasars in 1615 en verscheen in 1615 in boekvorm en als wandkaart (165 x 162 cm).

Colofon: Rijnland is een uitgave van afdeling Rijnland van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) en verschijnt drie à vier keer per jaar.

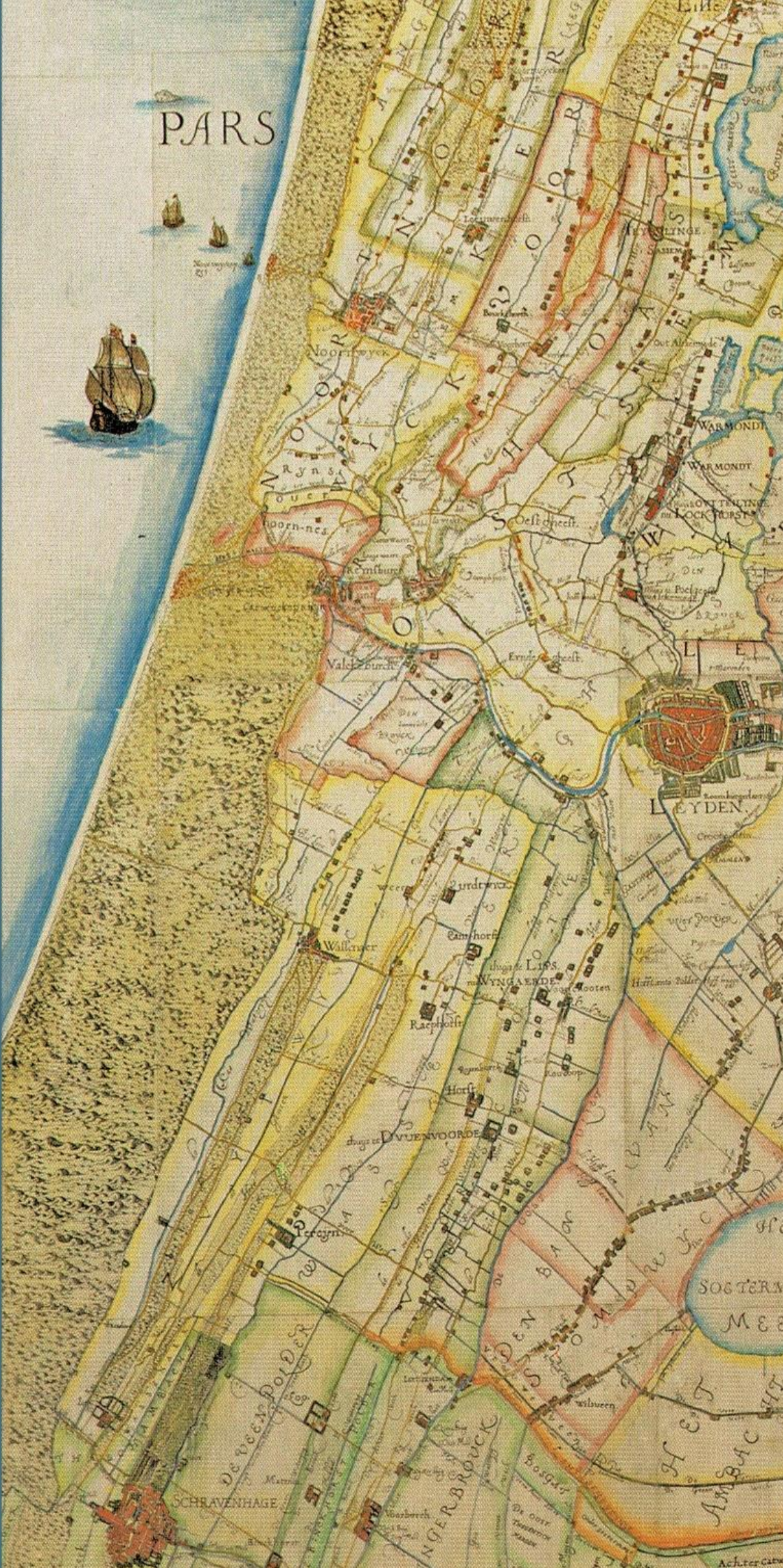
NGV – leden van deze afdeling, ontvangen het blad gratis.

Voor nadere informatie de website van de NGV: <https://ontdekjouwverhaal.nl>

© 2018 – overname van artikelen en teksten is slechts toegestaan onder nadrukkelijke verwijzing naar dit blad en met vermelding van de auteur.

Oplage ca. 475 exemplaren

Drukkerij van der Linden, Leiden

Afzender:
NGV afd. Rijnland
secr. Aziëlaan 117
NL 2408 HZ
Alphen aan den Rijn

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

